

Рішення
спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Спеціалізована вчена рада ДФ 64.605.066 Національного фармацевтичного університету, м. Харків
_____ прийняла рішення.

про присудження ступеня доктора філософії галузі знань 22 – Охорона здоров'я

на підставі прилюдного захисту дисертації "Аналітичне забезпечення фармацевтичної розробки
рослинного засобу антиалергічної дії"

за спеціальністю 226 – Фармація, промислова фармація

" 08 " вересня _____ 2023 року.

Котов Семен Андрійович _____ 1996 року народження.

громадянин України

освіта вища: закінчив у 2019 році Національний фармацевтичний університет

за спеціальністю Фармація

Працює судовим експертом відділу дослідження наркотичних засобів, психотропних речовин, їх
аналогів та прекурсорів лабораторії досліджень матеріалів і виробів в Київському науково-
дослідному експертно-криміналістичному центрі МВС України, м. Київ

з 16.01.2023 р. до цього часу.

Дисертацію виконано у Національному фармацевтичному університеті, МОЗ України, м. Харків

Науковий керівник (керівники) Гонтова Тетяна Миколаївна, доктор фармацевтичних наук,
професор, Національний фармацевтичний університет, професор закладу вищої освіти кафедри
фармакогнозії та нутриціології

Здобувач має 22 наукові публікації за темою дисертації, з них 5 статей у періодичних
наукових виданнях інших держав, 6 статей у наукових фахових виданнях України, -
монографій (зазначити три наукові публікації):

1. Котов С.А., Гонтова Т.М. Стандартизація дозованої форми комбінованого рослинного засобу антиалергічної дії. *Annals of Mechnikov's Institute*. 2022. № 4. С. 42– 51.
2. Kotov S., Gontova T., Kononenko N., Chernyavski E., Chikitkina V. Phytochemical analysis and anti-allergic activity of a combined herbal medicine based on bur-marigold, calendula and hawthorn. *Pharmacia*. 2022. 69 (1). P. 237-247.
3. Котов С. А., Гонтова Т. М., Соколова О. О. Удосконалення фармакопейної ідентифікації череди трави за макро- і мікроскопічними ознаками. *Вісник фармації*. 2022. № 1 (103). С.3-9.

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради та присутні на захисті фахівці

- Гарна С. В., доктор фармацевтичних наук, Національний фармацевтичний університет, Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації, заступник директора закладу післядипломної освіти, **позитивний із зауваженнями та запитаннями:**
 1. Недостатньо аргументовано, чому з великого переліку ЛРС, що застосовуються для лікування алергічних захворювань, були обрані саме череди трава, нагідок квітки, глоду листя та квітки.
 2. На території України зустрічаються 5 видів череди. Чому як недопустимі домішки вивчалися тільки череда листяна та череда поникла?
 3. При розробці технологічних параметрів процесу екстракції використовуються не визначені поняття: “повільна перколяція”, “екстрагується повністю”, “одержані майже подібні результати” та ін. Якщо при співвідношенні 1:10 вилучається 80-90 % БАР, чи доцільно збільшувати до 1:20 та вважати його оптимальним.
 4. Не для всіх представлених результатів наведена статистична обробка.
 5. У роботі зустрічаються технічні помилки.
 6. При стандартизації обраної ЛРС як маркери були запропоновані флавоноїди, поліфеноли, полісахариди. При стандартизації комбінованого рослинного засобу — флавоноїди, поліфеноли та терпеноїди. Як ви можете пояснити таку невідповідність?
- Криворучко О. В., доктор фармацевтичних наук, Національний фармацевтичний університет, кафедра фармакогнозії та нутриціології, професор закладу вищої освіти, **позитивний із зауваженнями:**
 1. Вважаю, що в Анотації краще було би навести склад отриманих лікарських засобів та співвідношення в них рослинних компонентів.
 2. У роботі не завжди використовуються скорочення, що наведені у переліку умовних позначень (наприклад, БАР,ДФУ). А такі скорочення, як ФФД (фітофармакологічний дизайн) і фітохімічний дизайн (ФХД), декілька разів зустрічаються в роботі, але не внесені у перелік умовних позначень.
 3. У таблиці 1.2 речовини, що входять до складу трави череди, краще було б навести українською мовою, а не англійською.
 4. У роботі зустрічаються технічні помилки.
- Грицик А. Р., доктор фармацевтичних наук, Івано-Франківський національний медичний університет, кафедра фармацевтичного управління, технології ліків та фармакогнозії, завідувач, **позитивний із зауваженнями та запитаннями:**
 1. В розділі 1 Лікарська рослинна сировина, що використовуються у якості засобів антиалергічної дії. Підходи до фармацевтичної розробки і стандартизації (огляд літератури) наведено принцип відбору рослин для даного дослідження. Автор акцентує увагу на комбінації Череда – Нагідки - Глід. Цю інформацію доцільно включити в розділ 4.1 Дизайн комбінованого рослинного засобу.
 2. В розділі 2.1 не вказано умови заготівлі і сушіння нагідок квіток.
 3. В таблиці 4.5 наведено результати вивчення динаміки вилучення екстрактивних речовин з ЛРС. Як екстрагент запропоновано 25 %, 40 % та 60 % етанол. Чим Ви можете обґрунтувати використання саме цих концентрацій етанолу?
 4. В таблиці 4.8 наведено результати визначення вмісту БАР в різних водно-спиртових екстрактах череди трави та їх антиоксидантну активність, в тому числі полісахаридів. Якими дослідженнями було підтверджено вміст полісахаридів (1,04 %) при екстракції

сировини 60% етанолом.

5. У висновку 4.5 вказано результати фітохімічного аналізу сухого комбінованого екстракту та окремих його складових з використанням методів ВЕРХ, СФ, денситометрії. Рекомендовано стандартизувати за вмістом флавоноїдів в перерахунку на лютеолін-7-глюкозид, поліфенолів в перерахунку на пірогалол і терпеноїдів у перерахунку на олеанолову кислоту. Чим обгрунтована стандартизація сухого комбінованого екстракту за вмістом поліфенолів?
 6. В розділі 5.1.1 Критерії стандартизації комбінованого рослинного збору наведено результати випробування методом ТШХ в умовах методики національної монографії «Череди трава^N». Вказано, що виявлено характерні зони, властиві череди, нагідкам і глоду, серед яких жовта флуоресціююча зона на рівні зони рутину (нагідки, глід); інтенсивна жовта флуоресціююча зона в середній частині хроматограми (череда і глід); інтенсивні блакитні флуоресціюючі зони у верхній третині хроматограми (череда, нагідки, глід); 2 червоні флуоресціюючі зони, розташовані близько до фронту розчинника (череда, глід). Чи метод ТШХ в умовах методики національної монографії «Череди трава^N» дозволяє ідентифікувати компоненти рослинного збору?
 7. Нагідок квітки стандартизують за вмістом флавоноїдів (не менше 0,4 % в перерахунку на гіперозид), глоду листя та квітки - за вмістом флавоноїдів (не менше 1,3 % в перерахунку на гіперозид), череди траву - за вмістом флавоноїдів (не менше 1 % в перерахунку на лютеолін-7-глюкозид). Чим обгрунтована стандартизація комбінованого рослинного засобу за вмістом суми флавоноїдів в перерахунку на лютеолін-7-глюкозид?
- Шанайда М. І., доктор фармацевтичних наук, Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського, кафедра фармакогнозії з медичною ботанікою, доцент закладу вищої освіти, **позитивний із зауваженнями за запитанням:**
 1. Таблицю 1.3 замість “Хімічний склад видів роду череда” доречніше було б назвати “Основні групи флавоноїдів у сировині видів роду Череда”, оскільки в ній представлено перелік саме флавоноїдних сполук.
 2. На стор. 40 стосовно опису глоду в реченні “В Україні зростає близько 30 видів цієї рослини” правильніше було би вжити “В Україні зростає 30 видів рослин цього роду”.
 3. У роботі на сторінках 23, 36, 59, 167 використано некоректний переклад терміну “опасисті клітини”, оскільки вжито “тучні клітини”.
 4. На сторінках 6, 23, 59, 61, 62, 159, 160, 163 і 167 зустрічається русизм - “кожна анафілаксія” замість “шкірна анафілаксія”.
 5. Вами вивчено фармакологічну дію одержаних екстрактів. Чи ви також досліджували біологічну активність збору сировини рослин (фасованої сировини, чаю)?
 - Рубан О. А., доктор фармацевтичних наук, Національний фармацевтичний університет, кафедра заводської технології ліків, завідувач, **позитивний без зауважень;**
 - Кошовий О. М., доктор фармацевтичних наук, Національний фармацевтичний університет, кафедра фармакогнозії та нутриціології, професор закладу вищої освіти, **позитивний без зауважень;**
 - Георгіянц В. А., доктор фармацевтичних наук, Національний фармацевтичний університет, кафедра фармацевтичної хімії, завідувач, **позитивний без зауважень;**
 - Воловик Н. В., кандидат фармацевтичних наук, ДП «Фармакопейний центр», заступник директора з якості, **позитивний без зауважень.**

Результати відкритого голосування:

"За" 5 членів ради,
"Проти" немає членів ради

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує .

Котову Семену Андрійовичу

ступінь доктора філософії з галузі знань 22 – Охорона здоров'я

за спеціальністю 226 – Фармація, промислова фармація

Голова спеціалізованої
вченої ради

Вікторія

Вікторія ГЕОРГІЯНЦІ